

Hodnocení žáků s poruchami učení

Hodnocením žáka rozumíme každé vyjádření učitele k osobě žáka, ať už verbální nebo nonverbální. Každý žák s poruchou učení očekává vyjádření učitele k jeho práci, protože ta vykonána byla, bez ohledu na výsledek. Proto hodnotíme žáky samotné a nemůžeme je zpravidla srovnávat s ostatními spolužáky. Žáci, u kterých se projeví specifická vývojová porucha učení mají průměrnou až nadprůměrnou inteligenci a proto nelze nezaměňovat problémy vyplývající z poruchy učení s neschopností nebo lajdáctvím. Hodnocením je třeba poskytnout žákovi radost z dílčího úspěchu, povzbuzovat jej do další činnosti pozitivním vyjádřením (pochvalou, úsměvem, uznáním apod.).

Při hodnocení žáků s dyskalkulií hodnotíme především to, co žák umí, ne to, co neumí. Zpravidla dáváme přednost hodnocení všeho, co žák zvládl, i když to není stoprocentně vyřešeno (používáme tzv. křivku L hodnocení), před hodnocením, kdy vyhledáváme chyby (tzv. křivka J hodnocení).

Z možností rozmanitých forem práce, které mohou sloužit pro hodnocení a následně pro klasifikaci vybíráme ty, které jsou pro žáka příznivé:

- z ústní nebo písemné formy vybereme tu, při níž se žák snadněji a lépe vyjadřuje,
- v písemných pracích kontrolujeme podrobně celý postup řešení, myšlenkové pochody žáka, nikoliv jen výsledek úlohy,
- zvážíme vhodnost používání testů s nabízenou odpovědí – z hlediska informovanosti pro učitele o myšlenkových pochodech žáka,
- stanovíme přiměřený rozsah práce (obsahově i časově) vzhledem k možnostem žáka, eliminujeme faktor časového stresu,
- vhodně připravíme zadání práce vzhledem k poruchám (dyslexie, dysgrafie) – např. předtištěné na pracovních listech, pomocí obrázků apod.,
- hodnotíme kvalitu práce co do myšlenkových procesů a námahy žáka, nikoliv kvantitu,
- vždy dopřejeme žákovi několik úloh, ve kterých jsou úspěšní a na jejich základě je učíme postupovat při řešení úloh dalších (využíváme vhodně sestavovaných metodických řad úloh),
- ke každé práci zajistíme žákovi optimální prostředí – klid, pohodu,
- každou práci žáka využijeme ke zpětné vazbě jak pro žáka, tak pro učitele – s žákem jeho chyby analyzujeme a korigujeme, učitel provede analýzu vzhledem k pochopení žákových myšlenkových postupů a k dalšímu metodickému vedení žáka.

Klasifikaci žáků s poruchami učení upravují předpisy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a je možné žáky hodnotit slovně nebo pomocí stupnice známek. Vzhledem k budoucnosti žáka se ukazuje vhodným využití obou způsobů současně – hodnocení známkou doplnit slovním komentářem.

Při hodnocení žáků je třeba mít neustále na paměti:

1. Neexistuje ostrá hranice mezi dyskalkulií a dalšími poruchami učení v matematice. Chyba může být způsobena i jinými faktory.
2. Dyskalkulie neopravňuje žáka k nečinnosti v matematice.
3. Dyskalkulie nemusí omezovat žáka při výběru povolání. To, že se mu právě teď nedaří, nemusí být kritériem vyhledávání školy, kde je méně matematiky.

4. Každý žák je individualita, má své aritmetické modely a své komunikační cesty. Naším úkolem je odhalit je a pochopit.
5. Hlavní roli při získávání poznatků hraje zapojení všech smyslů žáka. Proto mu dopřejme takové pomůcky, které potřebuje – i při zkoušení.
6. Při práci je nutná trpělivost a obrovské úsilí obou stran a předpoklad, že úspěchy se nedostaví ihned.
7. Úspěch spočívá v maličkostech, za které je třeba žáka pochválit.
8. Žák potřebuje individuální okamžitou odbornou pomoc v případě že udělá chybu.